

## FIȘA DE REFORME

### Reforme majore conform Programului de Guvernare 2025-2028\*

\*Notă: Pentru detalii vezi Programul de Guvernare. Reformele specifice vor fi ghidate de Raportul QX

#### I. PREUNIVERSITAR

- **Tinta reformelor** - Trebuie să pregătească și să transfere prin educație cele opt competențe cheie, prin care absolvenții să devină buni specialiști, buni cetățeni și oameni cu o calitate bună a vieții. Absolvenții trebuie să se poată integra eficient pe piața muncii (nivelul 3 de calificare după clasa a XI-a, respectiv nivelul 4 după absolvirea liceului) și/sau să-și continue studiile la nivel postliceal și/sau universitar. Educația va fi motorul mobilității sociale, al inovației și dezvoltării economice sustenabile, prin asigurarea unui sistem de învățământ centrat pe elev, echitabil și incluziv, sprijinit de profesori motivați și corespunzător formați. Rata abandonului școlar și cea a analfabetismului funcțional nu depășesc media europeană. Până în 2030 se urmărește atingerea țintei din legislație de 15% pentru educație din bugetul general pe cheltuieli (pentru tot domeniul educației).

#### *Reforma 1 – Curriculum și elementele asociate*

##### Liceu

- Planuri-cadru standard – iunie 2025 (diseminare)
- Planuri-cadru pilotare sistemică – iunie 2025 (diseminare)
- Programe/conținuturi curriculare – noiembrie 2025
- Manuale – lansare licitație decembrie 2025
- Formare continuă profesori – începe din ianuarie 2026

##### Învățământ primar și gimnazial

- După încheierea reformei la nivel de liceu, aceasta se va extinde la învățământul primar și gimnazial – cu ținte de implementare în anul școlar 2027-2028

##### Educația timpurie

- Analiza și restructurarea curriculară și a elementelor asociate – începând din septembrie 2025, cu ținte de implementare din septembrie 2026
- Formare inițială și continuă a profesorilor

##### Învățământ dual

- Generalizare accelerată la nivelul filierei tehnologice

#### *Reforma 2 – Reforma evaluării*

- Elaborarea standardelor de evaluare/testare pentru învățământul primar și gimnazial – ianuarie 2026
- Elaborarea standardelor de evaluare/testare pentru învățământul liceal – noiembrie 2025
- Regândirea evaluărilor naționale – propunerea și dezbaterile unor noi modele în toamna anului 2025
- Evaluarea performanțelor individuale (ale actorilor din ecosistemul de educație) și instituționale - propunerea și dezbaterile unor noi modele în toamna anului 2025

**Reforma 3 – Reorganizarea arhitecturii sistemului școlar preuniversitar**

- Comasări/restructurări de unități școlare, cu scopul creșterii calității actului educațional și a eficientizării administrative – începând cu septembrie 2025
- Reorganizarea sistemului școlar, cu atenție la mediul rural (inclusiv în logica comasărilor, campusurilor rurale, model hibrid în școala mentor-școala mentorată etc.), cu scopul creșterii calității actului educațional și a eficientizării administrative – cu finalizare în septembrie 2026
- Dezvoltarea infrastructurii școlare, în parteneriat angajat strategic cu autoritățile locale – Parteneriatul strategic angajat din septembrie 2025; implementare continuă.

**Reforma 4 – Statutul cadrelor didactice**

- Salariul mediu brut pe economie pentru profesorul debutant – legea salarizării unitare
- Regândirea „titularizării” – propunerea și dezbaterile unor noi modele în toamna anului 2025 (pentru a întări statutul de titular și a facilita intrarea pe bază de merit în sistem)
- Formarea inițială și continuă a profesorilor – propunerea și dezbaterile standardelor de formare în toamna anului 2025 (după analiza nevoilor și a bunelor practici europene)

**Reforma 5 – Implementarea unui set de bune practici europene/internaționale în noua arhitectură școlară**

- Vezi pentru exemple Raportul QX - Continuu

**II. ÎNVĂȚĂMÂNT SUPERIOR ȘI FORMAREA ADULȚILOR**

- **Tinta reformelor** - Sistemul național de învățământ superior trebuie să aibă ca scop formarea de resursă umană înalt calificată (calificările 5/6- licență; 7- master; 8- doctorat), care să-și păstreze și să-și dezvolte competențele prin învățare pe tot parcursul vieții. Formarea de resursă umană trebuie să fie făcută în contextul generării și/sau utilizării celei mai avansate cunoașteri științifice. În timp ce calificările 5/6 ar trebui să genereze conexiune directă cu piața muncii existentă – specifică, în domeniile cu accent vocațional, și generală (la nivelul unei culturi generale de specialitate), în celelalte domenii, calificările de nivel 7/8 ar trebui să accentueze specializările și, astfel, să dinamizeze și să dezvolte noi segmente ale pieței muncii.

**Reforma 6 – Redefinirea arhitecturii universitare**

- Stabilirea și implementarea misiunii diferențiate a universităților – începând cu iunie 2025
  - Inclusiv încurajarea programelor de educație duală
- Concentrări academice între universități - continuu

**Reforma 7 - Implementarea seturilor de bune practici europene/internaționale în noua arhitectură universitară**

- Vezi pentru exemple Raportul QX (ex. etică, angajare/promovare, evaluare, trasabilitatea angajării absolvenților) – Continuu

**Reforma 8 – Autoritatea Națională pentru Calificări**

- Implementarea bunelor practici europene/internaționale în formarea adulților, în cadrul reformei europene „Union of Skills”
  - Standarde ocupaționale moderne, pentru ocupații relevante pentru piața muncii
  - Formări flexibile și de calitate
  - Mecanisme noi: microcertificări, ISCED, codul QR etc.
  - ANC va corela și va stabili corespondența dintre nivelurile de calificare și ocupațiile din COR, pe baza unei metodologii
  - ANC va elabora, valida și gestiona standardele de calificare care vor sta la baza standardelor ocupaționale și a standardelor de pregătire profesională
  - Relații funcționale și eficiente cu alte autorități naționale și locale

**III. CERCETARE-DEZVOLTARE-INOVAR**

- **Tinta reformelor** - Sistemul național de cercetare-dezvoltare-inovare (CDI) trebuie să genereze cunoaștere științifică, prin care să rezolvăm probleme teoretice (mai ales prin cercetare fundamentală) și/sau practice (mai ales prin cercetare aplicativă – cercetare-dezvoltare). Când această cunoaștere se transferă în societate și devine relevantă socioeconomic, vorbim de inovare. Includem aici atât inovarea tehnologică, cât și inovarea socioculturală. Inovarea tehnologică contribuie decisiv la creșterea nivelului de trai. Inovarea socioculturală ne oferă înțelegeri (sensuri și semnificații) ale lumii, care contribuie decisiv la creșterea calității vieții și devin antidot la pseudocunoașterea care generează manipulare și conspirații. Până în 2030 se urmărește atingerea țintei din legislație de 1% pentru sistemul național de CDI din PIB.

**Reforma 9 – Redefinirea arhitecturii sistemului național de CDI**

- Evaluarea unităților de cercetare-dezvoltare-inovare - decembrie 2025 pentru institute și septembrie 2026 pentru universități și alți actori ai sistemului național de CDI.
- Concentrări academice între institute și între institute și universități – continuu

**Reforma 10 - Implementarea unui set de bune practici europene/internaționale în noua arhitectură a sistemului național de CDI**

- Vezi pentru exemple Raportul QX (ex. etică, angajare/promovare, evaluare) – Continu

**IV. MĂSURI TRANSVERSALE SPECIFICE (Preluate din Programul de Guvernare)**

- Se prioritizează prevenirea abandonului educațional prin programe ca PNRAS, PNRAU, „Școală după școală” și mese sănătoase în școli.
  - Dezvoltarea și susținerea programului „Școală după școală”, prin asigurarea unui cadru legal clar, care să stimuleze și să încurajeze primăriile și agenții economici să investească în activități educative complementare, inclusiv pilotarea și generalizarea programului Școală de la 8 la 17. Celelalte programe se află deja în derulare și se vor susține în baza unei analize cost-beneficiu.

- Asigurarea drepturilor educaționale ale minorităților naționale prin adaptarea programelor școlare, manuale și platforme de e-learning în limbile minorităților, formarea profesorilor și aplicarea integrală a prevederilor legale.
- Educația destinată românilor din diaspora și comunităților istorice este consolidată prin burse, cursuri LCCR și simplificarea procesului de recunoaștere a diplomelor.
- Susținerea programului național de învățare a limbii și literaturii române, cu suportul universităților.
- Buna derulare a proiectelor actuale ale ministerului (ex. dedicate consilierii și orientării, analizei de curriculum, alfabetizării funcționale, filierei tehnologice, ARACIP, leadershipului și formării de manageri, siguranței în școli etc.). Următoarele programe vor fi implementate după stabilizarea economico-financiară: programul național pentru cantine școlare și programul de învățare remedială.
- Digitalizare/Debirocratizare
  - Digitalizarea sistemică, inclusiv prin catalogul electronic și formulare unice de raportare, reducând astfel birocrăția și volumul de muncă al cadrelor didactice și cercetătorilor. Se va urmări interoperabilitatea bazelor de date privind gestionarea absolvenților și inserția pe piața muncii. Printre alte priorități, se mai includ digitalizarea completă a fluxurilor administrative, precum și integrarea tehnologiei în procesul educațional prin platforme digitale și conținut interactiv.
    - Implementarea Sistemului de Management Integrat al Școlarității/SMIS (incluzând modul de evaluare și catalog electronic) – depunere POCIDIF (toamna anului 2025).

## REFERINȚE

- Programul de Guvernare 2025-2028 - [https://www.gov.ro/fisiere/pagini\\_fisiere/25-06-24-11-11-52PROGRAM\\_DE\\_GUVERNARE.pdf](https://www.gov.ro/fisiere/pagini_fisiere/25-06-24-11-11-52PROGRAM_DE_GUVERNARE.pdf)
- Raportul QX - [https://www.edu.ro/sites/default/files/Daniel\\_David\\_Raport\\_QX.pdf](https://www.edu.ro/sites/default/files/Daniel_David_Raport_QX.pdf)
- Comunicatul Ministrului Educației și Cercetării la preluarea mandatului, iunie 2025 - [https://www.edu.ro/press\\_rel\\_71\\_2025](https://www.edu.ro/press_rel_71_2025)